

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Identifikační údaje:

Název: Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů

Charakter koncepce:

Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (dále jen „Surovinová politika ČR“) je strategickým dokumentem, který navazuje na dosud platnou státní surovinovou politiku z roku 1999 i na již přijatou Politiku druhotných surovin České republiky.

Do této koncepce jsou implementovány principy evropské surovinové strategie „The Raw Materials Initiative – meeting our critical needs for growth and jobs in Europe“ z roku 2008. Zároveň tato politika reaguje na dokument zveřejněný v září 2011 Evropskou komisí „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“, který je součástí stěžejní iniciativy strategie Evropa 2020 - Evropa účinněji využívající zdroje, který podporuje směřování k oběhovému hospodářství. Surovinová politika je současně aktualizována ve vazbě na Státní energetickou koncepci, schválenou vládou České republiky v květnu 2015 a na rozhodnutí vlády České republiky z října 2015 ve věci řešení problematiky územně ekologických limitů hnědého uhlí.

V rámci Surovinové politiky ČR stát vstupuje do oblasti využívání nerostných surovin v kategorii vyhrazených nerostů ve smyslu horního zákona. Zásahy státu mají formu monitoringu, strategického usměrňování a rovněž formu legislativních a ekonomických nástrojů. Tyto nástroje bude stát přednostně využívat u komodit, které jsou pro českou ekonomiku strategické, což do budoucna mohou být kromě palivoenergetických surovin např. i některé strategické kovy či speciální nerudy. V podmínkách ČR je to zejména grafit a wolfram a koksovatelné černé uhlí, tj. černé uhlí pro neenergetické účely. V oblasti ložisek nevyhrazených nerostů, která mají lokální charakter, ponechává stát oblast využívání nerostných surovin v režimu kompetencí orgánů místní, případně regionální samosprávy.

Předkládaná Surovinová politika ČR nadále sleduje stejné strategické cíle, které byly identifikovány a definovány v dosud platné surovinové politice ČR a zůstávají nadále v platnosti.

Ministerstvo životního prostředí

Jedná se o tyto strategické cíle:

1. Bezpečnost
2. Konkurenceschopnost
3. Udržitelnost

A nově jsou k naplnění dlouhodobé vize definovány 4 priority:

1. Bezpečnost dodávek surovin
2. Efektivní a udržitelné využívání disponibilních zásob nerostných surovin, důsledná ochrana ložisek vyhrazených nerostů
3. Účinná surovinová diplomacie státu
4. Podpora vzdělání, výzkumu, nových zdrojů a technologií

Umístění: Česká republika

Předkladatel: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Průběh zjišťovacího řízení:

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 12.10.2016 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet (dále též jen „informace“), na úřední desce posledního kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce), kód koncepce MZP244K, a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným správním úřadům.

Souhrnné vypořádání připomínek:

Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA, obdrželo vyjádření celkem od 31 subjektů, z nichž 10 vyjádření bylo bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech obdržených vyjádření byly předány předkladateli koncepce k vypořádání.

Závěr:

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedlo Ministerstvo životního prostředí podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů jako koncepce naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí bude předmětem posuzování vlivů na životní prostředí.

Vyhodnocení požadujeme zpracovat nejen v rámci základních zákonných požadavků daných zejména § 2, § 10b a přílohou č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, ale také se zaměřením na níže uvedené aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení, zejména:

1. Vyhodnotit, do jaké míry je Surovinová politika ČR v souladu s relevantními evropskými strategiemi (např. Evropská surovinová strategie [Raw Materials Initiative], Critical Raw Materials, Evropa 2020 - Evropa účinněji využívající zdroje, Rámcová úmluva o změně klimatu a Kjótský protokol apod.).
2. Vyhodnotit soulad Surovinové politiky ČR s relevantními koncepčními dokumenty na národní úrovni, zejména se Strategickým rámcem udržitelného rozvoje České republiky, Aktualizací Státní energetické koncepce České republiky, Státní politikou životního prostředí ČR 2012 - 2020, Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, s republikovými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými v Aktualizaci č. 1 Politiky územního rozvoje, se Střednědobou strategií (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR, s Národním programem snižování emisí České republiky, s Programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace, se Strategií ochrany klimatického systému Země v ČR, Národní strategií ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020 a s Dlouhodobým programem zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století, s Plánem odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024, Dopravní politikou České republiky pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050 atd.
3. Vyhodnotit, zda a do jaké míry Surovinová politika ČR přispívá k řešení stávajících problémů životního prostředí v dotčeném území a s nimi souvisejících rizik, uvedených v oznámení koncepce v kapitole C. II.
4. Vyhodnotit Surovinovou politiku ČR z hlediska vlivů na veřejné zdraví ve smyslu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí se zaměřením zejména na problematiku hluku a ovzduší.
5. Porovnat a vyhodnotit navržené cíle, priority, opatření, které Surovinová politika ČR navrhuje ve vztahu k zájmům ochrany přírody a krajiny a dopadům na veřejné zdraví včetně tzv. referenčního scénáře, tedy nerealizace opatření navrhovaných Surovinovou politikou ČR (např. varianta bez těžby uranu v ČR).
6. Na úrovni Surovinové politiky ČR a při respektování její obecnosti posoudit vliv možné nové těžby ložisek uranu Brzkov – Horní Věžnice na životní prostředí a veřejné zdraví a to včetně posouzení synergických a kumulativních vlivů.
7. Na úrovni Surovinové politiky ČR posoudit vliv možných nových otvírek těžby či průzkumných geologických prací atd. na životní prostředí a veřejné.
8. Vyhodnotit možné negativní vlivy Surovinové politiky ČR na předměty a cíle ochrany zvláště chráněných území (ZCHÚ), respektive zda realizací koncepce včetně navrhovaných cílů, priorit a opatření na úpravu nástrojů na prosazování

Surovinové politiky ČR nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZCHÚ; s ohledem na uvedené navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci negativních vlivů na ZCHÚ.

9. Vyhodnotit vlivy Surovinové politiky ČR na soustavu chráněných území NATURA 2000, na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu a významné krajinné prvky, plochy územního systému ekologické stability (ÚSES), na hodnoty krajinného rázu.
10. V souvislosti s realizací opatření posoudit na úrovni zpracované Surovinové politiky ČR možné vlivy této koncepce na zemědělský půdní fond (ZPF), pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL) včetně jejich ochranných pásem, zejména s ohledem na přirozenou obnovu a zakládání lesních porostů.
11. Vyhodnotit vliv navrhovaných opatření v Surovinové politice ČR na povrchové a zejména podzemní vody, dále na chráněné oblasti přirozené akumulace vod a na ochranná pásma vodních zdrojů spolu s vlivy na retenční schopnost krajiny i na změnu hydrogeologických poměrů.
12. Vyhodnotit na úrovni zpracované Surovinové politiky ČR vliv na horninové prostředí a dále vyhodnotit na úrovni koncepce možné využití odpadů z těžebního průmyslu.
13. Vyhodnotit jednotlivé cíle, priority, opatření Surovinové politiky ČR vzhledem k produkci emisí skleníkových plynů, k produkci emisí primárních částic a prekursorů sekundárních částic atd.
14. Požadujeme upřesnit míru možných přeshraničních vlivů Surovinové politiky ČR. V případě, že budou identifikovány možné přeshraniční vlivy koncepce, požadujeme jejich vyhodnocení.
15. Požadujeme upravit návrh sady referenčních cílů, která bude sloužit jako základní hodnotící rámec pro posuzování vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, dle v průběhu zjišťovacího řízení obdržených relevantních vyjádření.
16. Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit podporu ochrany přírody a krajiny, ochranu lidského zdraví.
17. Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vypořádat a akceptovaná vyjádření zapracovat do návrhu koncepce či vyhodnocení SEA.

Jelikož některé příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. nevyloučily významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá tato koncepce posouzení důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i odst. 2 a násl. zmíněného zákona o ochraně přírody a krajiny.

Ve vyhodnocení požadujeme uvést jasný výrok, zda koncepce, popř. některá v ní blíže specifikovaná opatření, budou mít negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Dále je nutné při tomto hodnocení zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody.

V případech, kdy budou hodnoceny varianty řešení, požadujeme uvedení jasného výroku, zda jsou jednotlivé varianty přípustné nebo nepřípustné, popř. podmíněně přípustné. Dále požadujeme určení pořadí jednotlivých přípustných variant z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, ve kterém jsou jednotlivé varianty přípustné a za jakých podmínek, včetně navržení a posouzení opatření k předcházení nepříznivých vlivů, popř. k jejich vyloučení, snížení, zmírnění anebo kompenzaci. Výrok se může lišit k jednotlivým variantám.

S ohledem na počet dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků a s ohledem na existenci Informačního systému SEA stanovuje příslušný úřad počet návrhů koncepce, jejichž nedílnou součástí je vyhodnocení zpracované posuzovatelem, pro předložení na 2 ks v tištěné podobě a 45 ks v elektronické podobě na CD.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*

Obdrží:

předkladatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky

Přílohy: obdrží předkladatel

1. kopie vyjádření MŽP, odboru geologie
2. kopie vyjádření MŽP, odboru odpadů
3. kopie vyjádření MŽP, odboru ochrany ovzduší
4. kopie vyjádření MŽP, odboru ochrany vod
5. kopie vyjádření odboru MŽP, zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
6. kopie vyjádření MŽP, odboru výkonu státní správy III
7. kopie vyjádření KÚ Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí
8. kopie vyjádření KÚ Královéhradeckého kraje
9. kopie vyjádření KÚ Libereckého kraje
10. Kopie vyjádření KÚ Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí
11. kopie vyjádření KÚ Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
12. kopie vyjádření KÚ Pardubického kraje – OŽPZ – integrované prevence
13. kopie vyjádření KÚ Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

Ministerstvo životního prostředí

14. kopie vyjádření KÚ Zlínského kraje
15. kopie vyjádření Libereckého kraje – hejtman
16. kopie vyjádření Středočeského kraje – náměstek hejtmána
17. kopie vyjádření Magistrátu hlavního města Prahy
18. kopie vyjádření hlavního města Prahy
19. kopie vyjádření Olomouckého kraje - náměstek
20. kopie vyjádření Ústeckého kraje – hejtman
21. kopie vyjádření AOPK ČR
22. kopie vyjádření Správy Krkonošského národního parku
23. kopie vyjádření České geologické služby
24. kopie vyjádření České inspekce životního prostředí
25. kopie vyjádření Českého báňského úřadu v Praze
26. kopie vyjádření Správy národního parku Šumava
27. kopie vyjádření Hnutí Duha
28. kopie vyjádření sdružení CALLA
29. kopie vyjádření spolku „Nechceme úložiště Kraví hora“
30. kopie vyjádření spolku Jihočeské matky, o.s.
31. kopie vyjádření spolku Naše budoucnost bez uranu, z.s.